

*„Uvědomil jsem si, že pro
bezpečí a stabilitu nemůžu
obětovat jinou svou sílu, své
vášně a touhy.“*

PŘÍBĚH JIRKY
O COMING OUTU A CESTĚ K SOBĚ

Ahoj,

jmenuji se Jirka a už od dětství jsem vnímal, že jsme genderově odlišný. Nelíbilo se mi to, co je označováno za mužské, a v pubertě jsem sexuálně začal reagovat na muže. Byl jsem ztracený ve svých pocitech, nefungujících vztazích a začal jsem se odcizovat lidem. Nakonec po další osobní krizi jsem vnitřně přijal svou sexualitu a najednou mi vztahy s muži fungovaly. Se svým prvním partnerem jsem prožil dlouhodobý vztah, po jeho skončení jsem se však musel naučit žít sám, najít pocit bezpečí v sobě a ne jej hledat u druhých. Teď už vím, že jsem se připravoval na setkání se svým osudovým přítelem...

Být "mužem"

Narodil jsem se v roce 1980 jako nejmladší ze tří bratrů. Čím jsem byl starší, tím víc jsem vědomě zažíval pocit odlišnosti, genderové nekonformity. Skoro všechno, co mi tehdy okolí a společnost říkala, že je „mužské“, se mi nelíbilo a nebavilo mě. Naopak to, co pro mě bylo důležité, bylo označováno za „ženské“. Celý život jsem víc a víc vědomě vnímal zprávy, jaký správný muž má být – má pít pivo, hrát fotbal, jíst ostrá jídla, dívat se na Eurosport... Takhle se ve mně budoval pocit, že jako muž nejsem dost dobrý, a vnitřní pocit studu. Ten mě ještě víc izoloval od kamarádů a lidí obecně. Hlavně se neprozradit takový, jaký jsem... Přestože jsem měl milující rodinu, o to víc mi chyběla podpora od táty. Potřeboval jsem spojence proti tomu heteronormativnímu genderově stereotypnímu světu. I když mě měl velmi rád, bylo pro nás obtížné si k sobě najít cestu přes rozdílné zájmy. Zažíval jsem ho jako autoritativního a kritizujícího.

Nikdy se nezamílovat

V pubertě se k genderové nekonformitě přidala sexualita a já jsem od začátku fyzicky reagoval na mužské prvky, na mužské tělo. Rozumově jsem si to vysvětloval, že mi muži chybí, že jsou vlastně pro mě exotičtí, protože si rozumím víc s holkama. Postupně jsem se ale odcizoval lidem, protože s klukama mi vztahy nefungovaly a s holkama taky ne. Nikdy jsem se nezamíloval, s nikým nechodil, cítil jsem se osaměle a nepřijímaný přestože mě ostatní měli rádi a brali mě, nikdo mě nikdy nešíkanoval. Právě naopak, byl jsem s kamarádkami nebo kamarády ve škole rád, stahoval jsem se do ústraní a měl potřebu se chránit. Zároveň jsem se snažil to vše řešit, poradit si. Navíc jsem si jednoho dne řekl, že není v pořádku, že na Štědrý den brečím, protože se naši hádají, a chtěl jsem řešit sebe, svoje sebevědomí a svůj vztah s tátou.

Našel jsem si psycholožku a nakonec v roce 2002 i terapeutickou komunitu na šest týdnů v létě. Spolužačky a spolužáci se divili, že tam budu „zavřený“ a jestli nebudu dostávat léky, a já se přitom bál, že mě tam nevezmou, protože vlastně nemám žádné problémy, jen chci v životě nakopnout, chci se mít dobře... A komunita mě nejvíc posílila, být s lidmi, mít jejich ocenění, zpětné vazby, být užitečný pro ně. Pak jsem se rozhodl ještě pokračovat u psychologa, výslovně tentokrát u muže.

Konfrontace, otevřenost a přijetí

Po maturitě jsem šel v roce 2000 studovat psychologii. V rámci školy, v době poté, co jsem byl v terapeutické komunitě, jsme jeden týden absolvovali různé exkurze a každý den jsem byl konfrontován s tématem homosexualita. Ocitl jsem se v osobní krizi. Přestože jsem dva gaye znal a byli pro mě inspirativní svou otevřeností, pro mě tohle téma bylo spojené se studem, aniž bych si to připouštěl. Měl jsem pocit, že to nejde nikdy skloubit, když sexuálně reaguju na muže, ale citově se vztahuju k ženám, jak jsem učený...

Nicméně čas, osamělost, tahle krize a další věci mě připravily tohle téma v sobě na konci školního roku 2003 otevřít. Začal jsem být více otevřený k lidem a rád jsem s nimi čas trávil, ale vždy jen ve škole, na obědě... ale pak rychle do bezpečí domova. A proto představa, že školní rok končí a já budu v létě zase sám, mi dodala odvalu být víc sám sebou. Zdál se mi dokonce sen, jak vnitřek domu je demolicí vyhozen do povětří. A i já jsem v sobě zbořil to, co jsem byl učen, že mám být a byl připraven se postavit své sexualitě. Přišlo mi vtipné, že mi najednou nevadí, že bych byl gay, jen nevím, jak to mám poznat. Chtěl jsem o tom mluvit s nějakým odborníkem nebo odbornicí, kdo tomu rozumí, ale k tomu jsem potřeboval peníze od rodičů. Bylo jasné, že toto téma musím otevřít, ale máma mě o pár hodin předběhla. V dopise, jak jsme spolu někdy komunikovali, protože jsem přes týden byl na koleji, se mě sama ptala, zda nemám hledat spíše muže. Sama měla tedy úzkost, zda se mě tím nedotkne. A já, než jsem se k odbornici dostal, tak jsem si to vyřešil. Hlavním vodítkem bylo, že mi najednou vztahy s muži fungovaly. Našel jsem podpůrnou skupinu jiných kluků a i tak poznal svého tehdejšího dlouholetého partnera.

Touha po bezpečí

S partnerem jsme byli jedenáct let, ale nakonec se vztah jako partnerský završil a jsme přátelé. Začali jsme se totiž odcizovat a pro mě to začalo být „s cizím mužem v cizím pokoji“. Přitom jsem si nedovedl představit být s někým jiným, byl mojí rodinou, někdo, komu důvěřuju nejvíc, komu jsem oddán, s kým se cítím sám sebou, v bezpečí. Ale opět se projevila moje touha po životě, když jsem začal chápat, že pro bezpečí a stabilitu nemůžu obětovat jinou svou sílu, své vášně a touhy. Loď v přístavu je sice v bezpečí, ale to není to, pro co byla stvořena.

Tak jsem vztah v roce 2014 uzavřel a naštěstí jsem v té době už chodil k terapeutovi, po skončení mého sebezkušenostního výcviku, protože jsem měl zase osobní krizi. Najednou jsem se vrátil o jedenáct let zpět, byl na začátku, sám, ztratil někoho, na kom mi záleželo nejvíc, ztrácel domov, který jsme spolu vybudovali. Učil jsem se být single, což pro člověka se sociální úzkostí není zrovna jednoduché, pracovat na vztahu k sobě a k ostatním. Snažil jsem se přijít na to, v čem já jsem důležitý, sám, bez nikoho, hledat domov sám v sobě. Uvědomil jsem si např., že jsem inspirativní pro druhé, že můžu být celý den doma, když to potřebuju, a nepřestanu kvůli tomu existovat. Naučil jsem se odlišit, kdy se od druhých inspiroju a kdy už se s nimi začnu srovnávat. Měl jsem blízké vztahy, ale vždy se cítil jako za sklem. Mluvíme spolu otevřeně o osobních věcech, vidíme se, ale já se stejně chráním. Nechápal jsem, proč není možné potkat někoho „skutečného“, s kým jde vzájemně budovat nějaký vztah, jestli jsem tak „jiný“, že i když se o mě muži zajímají, tak jediný trvale udržitelný vztah s mužem byl vlastně s mým terapeutem. Ale pořád jsem to vnímal jako zenový výcvik, pořád jsem potkával své mistry, kteří mě učili a po absolvované lekci

zase odešli a přišli jiní. Jen jsem byl někdy unavený, chtěl si vydechnout a nemohl přijít na to, co ještě mám udělat, abych se, jako v počítačové hře, mohl konečně posunout na další úroveň.

Pečlivě naplánovaná náhoda

Po třech letech jsem takového člověka potkal a působí to jako pečlivě naplánovaná náhoda. Teď rozumím, proč s nikým jiným to nebylo to pravé, proč to stejně bylo třesení s nesprávným stromem. Ať jsem se snažil jakkoli, potřeboval jsem se sejít s tím „pravým“ člověkem, a abych se s ním mohl v životě sejít, potřeboval jsem na to být připraven. Nicméně, jak se říká, lidé si myslí, že spřízněná duše je někdo dokonalý. Ale pravdou je, že spřízněná duše je zrcadlo, osoba, která vám ukáže vše, co vás drží zpátky. Strhne vaše nepropustné zdi, propleskne vás a vy můžete jít vzhůru. Cílem spřízněné duše je, aby vámi otřásla, trochu potrhala vaše ego, ukázala vám vaše překážky a závislosti, zlomila vaše otevřené srdce, aby se do vašeho života mohlo dostat nové světlo, abyste mohli být natolik zoufalí a mimo kontrolu, že vám nezbude, než změnit svůj život... (Jíst, meditovat, milovat) Tak pořád doufám, že potkám toho „pravého“, zase aspoň na nějaký pravý čas. A snažím se tím pravým pro sebe být sám, být opravdový, otevřený, upřímný k sobě a ostatním.

Osobní je politické

Pro mě je osobní a profesní život propojený. Ostatně v tomhle souzním s radikálním feminismem („osobní je politické“). Zároveň, jak už to tak bývá, když člověk osobně projde nějakou zkušeností, chce být užitečný a využít svou zkušenost pro druhé. Já jsem se vždy zajímal o vztahy, identitu, sexualitu, rodiny. Vystudoval jsem psychologii a studia genderu a sexuality. Jsem poradenský psycholog, manželský a rodinný poradce a psychoterapeut. Zároveň jsem se chtěl společensky angažovat, vlastně být aktivistou. Nejvíc můj ostych pomohlo překonat vědomí, že okolo jedné čtvrtiny sebevražd mladých lidí je motivováno právě zažívanou heteronormativitu a heterosexismem ve společnosti. (U transgender dětí má se sebevraždou zkušenost skoro polovina.) Proto jsem se v duchu hesla „mysli globálně, jednej lokálně“ v roce 2006 bez váhání zapojil do projektu Živá knihovna, který tehdy poprvé do ČR přineslo sdružení OPIM.

Aktivně působím v Platformě pro rovnost, uznání a diverzitu (PROUD): <http://proud.cz/>, která usiluje o genderovou rovnost, o stejnou kvalitu života bez ohledu na sexuální či genderovou identitu. Vedle genderové rovnosti mám další vášně - jógu, kočky a kocoury, filmy, hudbu, jídlo... a mám prostě rád lidi.